

FødevarerErhverv
 Juridisk Kontor/SKB
 11. september 2009

Forbrugerrådets bemærkninger	Fondenes bemærkninger	FødevarerErhvervs bemærkninger
Bestyrelsessammensætning		
<p>Det er Forbrugerrådets anbefaling, at offentlighedsrepræsentanterne bør udgøre et flertal i bestyrelserne.</p>	<p>Fondene støtter ikke forslaget.</p>	<p><u>Retsgrundlaget</u> Der er to promilleafgiftsfonde, Promilleafgiftsfonden for landbruget og Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartnerbruget. Bestyrelserne for de to promilleafgiftsfonde sammensættes efter lovgivningen for fondene af 6 repræsentanter for erhvervssiden og 5 repræsentanter for offentlige interesser.</p> <p>Bestyrelserne for produktionsafgiftsfundene og Fonden for økologisk landbrug sammensættes af 2/3 repræsentanter for erhvervssiden og 1/3 repræsentanter for offentlige interesser.</p> <p>For fiskerisektoren er der etableret en enkelt produktionsafgiftsfond, som også sammensættes af 2/3 repræsentanter for erhvervssiden og 1/3 repræsentanter for offentlige interesser. Der er ikke etableret en promilleafgiftsfond for fiskerisektoren.</p> <p>Hjemmelen for fondenes etablering og virksomhed findes i bemyndigelsesloven og fiskeriloven.</p> <p>Det er FødevarerErhvervs konklusion, at de grundlæggende udpegningsregler bør fastholdes.</p> <p>Det bemærkes, at det ved bestyrelsessammensætningen sikres, at ingen erhvervsorganisation eller virksomhed direkte eller indirekte opnår en repræsentation, der udgør mere end halvdelen af producent- og brancheinteressernes samlede repræsentation i en fonds bestyrelse.</p>
<p>Det er Forbrugerrådets anbefaling, at sekretariatsbetjeningen af bestyrelserne bør etableres som et selvstændigt sekretariat uafhængigt af brancheforeningerne.</p>	<p>Fondene støtter ikke forslaget.</p>	<p><u>Retsgrundlaget</u> Sekretariatsbetjeningen af bestyrelserne er ikke lovreguleret.</p> <p>Det er FødevarerErhvervs konklusion, at de grundlæggende forudsætninger vedrørende sekretariatsbetjeningen bør fastholdes.</p> <p>Etablering af en selvstændig sekretariatsbetjening vil fordyre administrationen og føre til tab af sektorbestemt ekspertise.</p>

<i>Habilitet</i>		
<p>Forbrugerrådet anfører, at det er i strid med bemyndigelsesloven, at et flertal af erhvervets repræsentanter i Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartnerbruget samtidig er medlem af GAU's bestyrelse.</p>	<p>Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartnerbruget har selv skriftligt rettet henvendelse til Fødevarerhverv med anmodning om en afklaring af dette spørgsmål.</p> <p>Fonden har efterfølgende oplyst, at et bestyrelsesmedlem i fonden er udtrådt af GAU's bestyrelse.</p>	<p>Efter Fødevarerhvervs opfattelse, er det tvivlsomt, om GAU er en erhvervsorganisation efter lovgivningen for fondene, men Fødevarerhverv har noteret sig, at medlemmets udtræden af GAU's bestyrelse har sikret entydighed omkring repræsentationen i bestyrelsen i forhold til lovgivningens krav.</p>
<p>Forbrugerrådet anfører, at det er i strid med forvaltningslovens habilitetsregler, hvis disse erhvervsrepræsentanter deltager i behandlingen af ansøgninger fra GAU.</p>	<p>Fondene er opmærksomme på habilitetsspørgsmål.</p> <p>Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartnerbruget har oplyst, at bestyrelsesmedlemmer, der samtidig er medlem af GAU's bestyrelse, ikke skønnes at have tilsidesat reglerne for habilitet i konkrete sager.</p>	<p><u>Retsgrundlaget</u> Fødevarerhverv bemærker, at det i forarbejderne til lovgivningen for fondene er forudsat, at erhvervets bestyrelsesmedlemmer repræsenterer producent- og brancheinteresser i bestyrelsen.</p> <p>Disse interesser er sammenfaldende med GAU's interesser. Så længe bestyrelsesmedlemmerne varetager generelle producent- og brancheinteresser er det Fødevarerhvervs konklusion, at der ikke er en formodning for, at GAU's bestyrelsesmedlemmer er inhabile.</p>
<p>Forbrugerrådet anbefaler, at der for alle fonde bør udarbejdes specifikke retningslinjer for habilitet, således at det udelukkes, at bestyrelsesmedlemmer med tilknytning til en virksomhed/forening deltager i behandlingen af virksomhedens/foreningens ansøgninger.</p>	<p>Der foreligger ikke specificerede retningslinjer, men fondene er opmærksomme på habilitetsspørgsmålet.</p> <p>Fondene lægger især vægt på, om medlemmet har en personlig eller økonomisk interesse i ansøgningen.</p>	<p><u>Retsgrundlaget</u> Der er ikke fastsat særregler om habilitet i lovgivningen for fondene. Det er derfor de almindelige habilitetsregler, der gælder.</p> <p>Fødevarerhverv vil udarbejde en vejledning til fondene om habilitetsreglerne. Habilitetsspørgsmål må afgøres fra sag til sag efter lovgivningsgrundlaget for fondene og de almindelige habilitetsregler.</p> <p>Fødevarerhverv påtænker ikke at fastsætte særregler om habilitet i fondsregi i lovgivningen for fondene.</p>

Forholdet mellem sekretariat og bestyrelse

<p>Forbrugerrådet anfører, at brancheforeningernes sekretariatsbetjening er for styrende for bestyrelsens arbejde.</p> <p>Forbrugerrådet anbefaler derfor, at sekretariatet ikke bør komme med indstillinger, ligesom der er behov for større gennemsigtighed.</p>	<p>Fondene har oplyst, at et flertal af fondene ikke anvender indstillinger.</p> <p>Af de fonde, der anvender indstillinger, kan nævnes Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget. Fonden har oplyst, at indstillingerne ikke er bindende for bestyrelsen, samt at bestyrelsen vil drøfte internt, om denne praksis skal fortsætte.</p>	<p><u>Retsgrundlaget</u> Forholdet mellem sekretariat og bestyrelse, herunder arbejdstilrettelæggelsen, er ikke lovreguleret.</p> <p>FødevarerErhverv skal hertil bemærke, at forholdet mellem sekretariat og bestyrelse henhører under bestyrelsen. FødevarerErhverv vil indbyde fondsadministratorer og bestyrelsesmedlemmer til en drøftelse af, hvordan gennemsigtighed kan sikres, således at det – hvor indstillinger undtagelsesvist benyttes - klart fremgår, hvilke præmisser eventuelle indstillinger bygger på.</p>
<p>Forbrugerrådet anbefaler, at fondsbestyrelserne bør anvende uvildige eksperter til at vurdere ansøgninger, hvis blot ét bestyrelsesmedlem beder om det.</p>	<p>Fondene støtter ikke forslaget. Fondene tilstræber, at den nødvendige ekspertise til vurdering af ansøgningerne findes i bestyrelsen og sekretariatet.</p> <p>Flere fonde har dog etableret en ordning, hvor udvalgte projekter vurderes eksternt.</p>	<p><u>Retsgrundlaget</u> Lovgivningen for fondene giver mulighed for at anvende fondsmidler til udgifter til ekspertbedømmelse af projekter.</p> <p>Det er FødevarerErhvervs konklusion, at en uafhængig ekspertbedømmelse af ansøgninger forud for tilsagnsgivning kan være relevant for enkeltstående projekter.</p> <p>Hvis en fond vil afholde udgifter til ekstern ekspertvurdering, skal den søge om dispensation hos FødevarerErhverv.</p> <p>Alle fonde er informeret om dispensationsmuligheden.</p>
<p>Forbrugerrådet anbefaler, at der efter et projekts gennemførelse foretages en ekstern faglig vurdering af resultaterne.</p>	<p>Fondene støtter ikke et generelt forslag om, at samtlige projekter skal effektevalueres.</p>	<p><u>Retsgrundlaget</u> Der er ikke regler om, at fondene skal evaluere effekten af de gennemførte projekter.</p> <p>FødevarerErhverv skal dog bemærke, at det er en del af det foreliggende forslag til ændring af lovgivningen for fondene, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om effektevaluering.</p> <p>Effektevaluering, hvis omfang forudsættes besluttet af bestyrelsen på basis af en på forhånd formuleret strategi, forudsættes finansieret af fondsmidler.</p>

Annoncering		
<p>Forbrugerrådet er af den opfattelse, at fondene ikke gør ikke nok for at tiltrække ansøgere udenfor den etablerede ansøgerkreds. Det foreslås, at der bør annonceres fælles i dagspressen.</p>	<p>Fondene mener generelt, at de allerede gældende krav om annoncering af frister mv. på fondenes hjemmesider er tilstrækkelige.</p>	<p><u>Retsgrundlaget</u> Der er i medfør af lovgivningen for fondene fastsat regler om, at fondene skal oprette selvstændige hjemmesider på internettet og offentliggøre godkendte budgetter og regnskaber samt ansøgningsfrister og ansøgningsprocedurer.</p> <p>Disse regler er også en del af det foreliggende forslag til ændring af lovgivningen for fondene, hvor der dels foreslås en præcisering i lovgivningen af fondenes pligt til at oprette selvstændige hjemmesider, og dels foreslås en præcisering af fødevareministerens bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om blandt andet offentliggørelse af ansøgningsfrister, ansøgningsprocedurer m.v.</p> <p>Det er FødevareErhvervs konklusion, at fondsbestyrelserne bør overveje yderligere informationsmuligheder, men da behovet for at annoncere via andre medier varierer fra sektor til sektor, vil FødevareErhverv for nuværende ikke fastsætte regler herom.</p>
Vejledning		
<p>Forbrugerrådet anfører, at Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneriet ikke gør nok for at vejlede ansøgere udenfor den etablerede ansøgerkreds.</p>	<p>Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneriet har oplyst, at der ydes personlig vejledning af <u>generel</u> karakter til potentielle ansøgere, som henvender sig.</p>	<p><u>Retsgrundlaget</u> Fondene er særlige forvaltningsmyndigheder, hvilket indebærer, at de er en del af den offentlige forvaltning. Fondene skal derfor overholde forvaltningslovens regler, herunder reglen om myndigheders vejledningspligt.</p> <p>FødevareErhverv har noteret sig, at fondene opfylder deres vejledningspligt, da der ydes vejledning til potentielle ansøgere.</p> <p>Vejledningspligten kan dog ikke udstrækkes til, at fonden skal hjælpe eller rådgive potentielle ansøgere med at udfylde deres <u>konkrete</u> ansøgning.</p>

<i>Fordeling af midler</i>		
<p>Forbrugerrådet mener, at der er indici for, at sekretariat og bestyrelse i visse fonde anvender bindende fordelingsprincipper, hvorved bestyrelsen sætter sit skøn ”under regel”.</p> <p>Forbrugerrådet henviser i den forbindelse til bilag 3 i Forbrugerrådets rapport, hvor Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribrugets fordelingsprincipper er medtaget.</p>	<p>Fondene har oplyst, at prioriteringen af ansøgningerne primært sker ud fra en indholdsmæssig vurdering.</p> <p>Ved vurderingen af ligeværdige ansøgninger i forhold til det disponible budget, indgår det som et sekundært element, hvorledes afgiftsbelastningen er fordelt på sektorerne.</p>	<p>Fødevarerhverv har noteret sig, at fondenes prioritering af ansøgningerne primært sker ud fra en indholdsmæssig vurdering.</p> <p>Promilleafgiftsfondens fordelingsprincipper, som Forbrugerrådet henviser til i sin rapport, tager ifølge bilaget udgangspunkt i Fødevarerøkonomisk Instituts gartneriregnskabsstatistik over indbetalte CO₂- og pesticidafgifter i de enkelte sektorer. Det er Fødevarerhvervs konklusion, at fordelingsprincipperne bidrager til at sikre, at alle sektorer får gavn af fondens midler, hvorfor fordelingsprincipperne vurderes at være sagligt begrundede.</p> <p>Fødevarerhverv finder ikke, at der er grundlag for at fastslå, at bestyrelsen har sat sit skøn ”under regel”.</p> <p>Fødevarerhverv bemærker, at sekretariatets indstillinger ikke er bindende for bestyrelsen, som har vide skønsbeføjelser.</p> <p>Fødevarerhverv bemærker endvidere, at ikke alle fonde anvender fordelingsprincipper. I de fonde, hvor fordelingsprincipper anvendes, er dette sket i åbenhed.</p>
<i>Begrundelse</i>		
<p>Forbrugerrådet mener, at fondenes begrundelser er utilstrækkelige, og at de ikke fremgår af referater af bestyrelsesmøder.</p>	<p>Fondene er opmærksomme på, at afslag skal begrundes.</p> <p>En enkelt fond vil dog uddybe begrundelserne fra og med 2010-runden.</p>	<p><u>Retsgrundlaget</u></p> <p>Fondene er særlige forvaltningsmyndigheder og skal overholde forvaltningslovens regler om begrundelse ved afslag.</p> <p>Begrundelsen for afslag skal indeholde oplysning om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) At afgørelsen beror på et skøn. 2) En henvisning til de retsregler som afgørelsen er truffet i henhold til. 3) Det eller de hovedhensyn, der har været bestemmende for afslaget. <p>Fødevarerhverv vil holde et kursus for administratorer og interesserede bestyrelsesmedlemmer om forvaltningslovens krav til bl.a. begrundelse af afgørelser.</p> <p>Fødevarerhverv bemærker, at det er op til bestyrelsen at beslutte, om begrundelser skal noteres i referater.</p>

Kontrol

<p>Forbrugerrådet mener, at der løbende bør føres kontrol med, at de bevilgede tilskud anvendes i overensstemmelse med bevillingsforudsætningerne.</p>	<p>Fondene oplyser, at der allerede foregår en kontrol af bevillingerne, bl.a. via aflæggelse af revisorattesterede regnskaber.</p>	<p><u>Retsgrundlaget</u> Ved aflæggelse af revisorattesteret regnskab påses det bl.a., at bevilgede tilskud er anvendt i overensstemmelse med forudsætningerne.</p> <p>Det er FødevarerErhvervs konklusion, at det er op til de enkelte bestyrelser at beslutte yderligere foranstaltninger med henblik på bl.a. at styre budgetterne.</p> <p>FødevarerErhverv finder ikke, at der er behov for at fastsætte yderligere obligatoriske kontrolforanstaltninger.</p>
<p>Forbrugerrådet anfører, at Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneriet har accepteret budgetoverskridelser uden bestyrelsens godkendelse.</p>	<p>Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneriet bemærker, at bestyrelsen har vedtaget et regelsæt for budgetoverskridelser, ligesom en konkret budgetoverskridelse er accepteret af bestyrelsen i forbindelse med godkendelse af regnskabet.</p>	<p>FødevarerErhverv bemærker, at bestyrelsen, i forbindelse med godkendelsen af fondens regnskab, kan godkende budgetoverskridelser.</p> <p>Reglerne for indsendelse af ændringsbudgetter er overholdt i den konkrete sag.</p>